

Következett a közoktatásügyi tárcá költ-segvetésének részletes tárgyalása.

(Kun Béla beszél.)

Kun Béla (Justh-párti) helyteleníti, hogy a kultuszvitában a felekezeti kérdések túlságosan előrenyomulnak. Mint liberális ember, elítéli azt, hogy a középiskolákban kongregációkat létesítsenek. Az sines rendjén, hogy a kongregációk a hit teréről átcsaponganak a közélet más terére. A felekezeti egyensúly megzavarása már most is észlelhető és ez a kongregációknak tudható be, mert ezek arra tanítják az ifjúságot, hogy a hit „ádáz” ellenségei ellen vegyék fel a harcot.

És a hit „ádáz” ellenségeiül a protestánsokat állítja oda. Azt is tanítják a felekezeti iskolákban, hogy csak az a jó hazafi, aki Szűz Mária zászlajára felesküszik. Ez már politizálás. Kérdés most már, hogy csak azért dolgoznak hát a kongregációk, mert protestánsok és zsidók is vannak? Attér Barkóczy működésére, amelyet lélesen kárhoztat.

(A szegedi mandátumról.)

Foglalkozik a szegedi mandátum körül folyt harsceal.

Elnök megkérdezi a Háztól, hogy megengedi-e ezt?

Felkiáltások: Megadjuk!

Mikosevics Kanut: Majd csak a választás után. Holnapután. (Zaj.)

Elnök: A Ház megengedi.

Rósa Izsót a szegedi munkapárti katolikusok zsidó volta miatt nem akarták szegedi jelöltül elfogadni és ez igen csúf világot vet a munkapárt állítólagos liberálismusára. Pedig mindenki tudja, hogy Rósa kifogástalan, becsületes ember.

Pozsgay Miklós: Azért lépett vissza, mert érezte, hogy ugys megbukott volna.

Kun Béla: Nem a munkapárti jelölt vissza lépését sajnálja, mert hiszen Szeged első kerületének polgárai lelkében a negyvennyolcas eszmék élnek és hevítenek.

Felkiáltások jobbról: Tűnjön el a munkapárti ugy-e?

Kun Béla: Jó volna! (Derűtség.) Ilyen körülmények között roppant szánalmasnak tűnik föl a miniszterelnöknek a Józsefvárosi Körben mondott békitő szellemű beszéde. A költségvetést nem fogadja el. (Élénk helyeslés a szék-sőbaloldalon.)

Elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti.

(Bay, Héderváry, Herczeg.)

Szünet után Bay Lajos munkapárti a görög katolikus papok kongruájának rendezését kívánja. A költségvetést elfogadja.

Héderváry Lehel: A kultuszvita gerincét felekezeti szempontok uralták, ő sem térhet ki tehát az elől, hogy a kérdésekről beszéljen. Egy csomó emberbaráti intézményünk van és működik igazán elismerésre méltóan, de ezeket nem a kongregációk hozták létre. A jogegyenlőség nem engedi meg, hogy a kongregációk a kultuszminiszter zsírója, mintegy szubvenciója mellett működjenek. A költségvetést pártállásánál fogva nem fogadja el.

Herczeg Ferenc a szerzői jogvédelem dolgát említi meg. A magyar államnak meg kell adnia íróinak és művészeinek a külföldön azt a védelmet, amit minden más kultúr-nemzet megad. Azt kívánja, hogy Magyarország csatlakozzék a berni egyezményhez, amely a szerzői jogvédelmet biztosítja.

Sümegi Vilmos: Helyteleníti, hogy a tanítókat kortescélokra használják föl. Rámutat a testnevelés nagy fontosságára. Kevesli azt az összeget, amelyet az állam erre a célra áldoz. A költségvetést nem fogadja el.

Lukács László két helyi érdekű vasutáról szóló javaslatot nyújtott be és a Ház elé terjesztette a betegsegélyző pénztárnak 1907. és 1908. évi működéséről szóló jelentését.

Elnök az ülést két órakor bezárta.

NAPI HIREK

— **Barát Ármin köszönete.** A miniszterelnökség sajtóosztályának kitűnő főnökét, Barát Ármin királyi tanácsost, kineveztetése alkalmából meleg szeretettel köszöntötte a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége, melynek megalapítása óta alelnöke és nagyérdemű támogatója volt. Barát Ármin a kollégák szeretetteljes üdvözlését a következő levélben köszönte meg:

A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége t. elnökségének, Szegeden. Mély hálával vettem a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége elnökségének kartársi szeretetről és rokonszenyről tanuskodó sorait, melyek a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetésével történt megbízatásom alkalmából a kollégák üdvözlését tolmácsolták. Szívem mélyéből jövő köszönetemmel együtt fogadjatok azon ígéretemet, hogy mint eddig, ezentul is minden igyekezetemmel szövetségünk szilárdításán és a vidéki hirlapírás érdekeinek előmozdításán kívánok veletek együtt fáradozni. Budapest, 1911 június 12. Kartársi tisztelettel és üdvözléssel: Barát Ármin.

— **Felségsértéssel és hazaárulással vádolt püspöki kar.** Lisszabonból jelentik: A portugál kormány a lisszaboni püspöki kar ellen felségsértés és hazaárulás címén vádat emelt. A lisszaboni ügyészség már át is vette a vádat és a legnagyobb eréllyel vezeti a nyomozást. A pör nemcsak a papi körökben, hanem a politikusok között is nagy érdeklődést keltett.

— **Érettségi bál.** A szegedi városi főgimnáziumban érettségit tett ifjak június 17-én, az intézeti Segélyező-Egyesület alapja javára a Kassavigadó „Lloyd” termeiben zártkörű táncmulatságot rendez. Ez a rendezőség: Hönigez Félix házigazda, Danczinger Gyula főrendező, Vajda Andor táncrendező, Vajda Imre pénztáros, Tárján Antal táncrendező, Pápay István ellenőr, Beck Lajos cigányvajda, Balázs Dénes ellenőr, Balassa József, Bezdány Mihály, Burián Gáspár, Halas István, Hólek István, Ivánkovits Zoltán, Jankovits János, Kelemen Dezső, Losonczy Dezső, Magyarai Nándor, Mamusits Ferenc, Pinter Mihály, Rex Ernő, Rosenthal Béla, Rónay L. Tibor, Sallay József, Kreiker Aladár, Szabó Géza, Senautka Oszkár, Szamek Andor, Tukats Sándor, Ujj György, Ujj János, Vlassics Adorján. Kezdeté pontban 9 órakor lesz.

— **A korona és a vagyon.** A bajorujságok sokat foglalkoztak most, Luitpold régensherceg huszonöt éves jubileuma alkalmából a bajor trónkérdéssel. A bajorok emberi érzése föllázadt az ellen, hogy egy örült, Ottó király fején legyen a korona, de Luitpold herceg régenssége alatt ezen már aligha lehet változtatni. Fia és prezuntív utóda, Lajos herceg azonban már egészen másképen gondolkodik a kérdésről. Amikor nemrég a választói reform alapelveinek megvitatásánál Bermann egyetemi tanár azt mondta, hogy a régensség csak fikció, mert a tényleges hatalom a régens kezében van, Lajos herceg ekkor bölintott a fejével. Ez a fejbölintés nagy visszhangot keltett Bajorországban. Hogy a mostani régens nem akarja a koronát elfogadni, ez a Wittelsbachok pénzügyi politikájával függ össze. Abban az esethen ugyanis, ha a régens fejére tenné a koronát, a Kelemen herceg által alapított másodszülötti hitbizomány nem a régensherceg legöregebb fiára, a nagycsaládu Lajos hercegre, hanem második fiára, Lipót hercegre szállana, aki mint Gizella hercegnő férje, amugy is nagyon gazdag és így erre a hitbizományra nincs szüksége. Ezenfelül, amióta II. Lajos király adósságait rendezték, Ottó király vagyona egyre szaporodik és így a Wittelsbach-család, mely tizenhete millió korona adósságot fizetett ki II. Lajosért, ezért idővel nagyon szép kárpótlásban fog részesülni. Ezek a fő okai annak, hogy a régensséget Bajorországban továbbra is fűntarják. — Müncheni távirat

szerint a régensherceg súlyos betegségét jelentő hírek nem igazak, ámbár az utóbbi napokban nem volt egészen kielégítő a régens egészségi állapota; azonban este többször gyöngyájlás környezte.

— **Akasztás lesz Szegeden.** A szegedi esküdtbiróság néhány hónap előtt kötél általi halálra ítélte Szalma István suhancot, aki Makón elvetemült kegyetlenséggel megölt és kirabolt egy béresgyereket. Szalma Istvánnak nem ez volt az első bűne. Tizenhétéves korában már szintén követett el rablógyilkosságot, amiért hat esztendői fegyházbüntetést kapott. A fegyházban cipésmesterséget tanult, de alig hogy kiszabadult, újra gyilkolt és rabolt. Ma tárgyalta ezt a bűnügyét a Kuria. A védő, Székely Aladár dr. az ítélet megsemmisítését kérte azon az alapon, hogy az esküdtek között egy olyan ember is volt, aki már zsarolásért el lett ítélve. A Kuria a bejelentett semmisségi panaszt elutasította és a halálos ítéletet helybenhagyta. A tárgyalás befejezése után a tanács kegyelmi tanácscsá alakult át, amelynek határozata hivatalos titok.

— **A berlini repülőverseny.** Magdeburgból jelentik: Ma indultak a repülőgépek a verseny második utrészletére, Magdeburgból Schwerinbe, amely távolság 176 kilométer. Reggeli 5 óráig indultak: Wiencziens, Büchner, Lindpaintner, König és Loitsch. 5 óra 5 perckor érkezett meg Schauenburg, aki tegnap a berlin-magdeburgi útvonalon kénytelen volt leszállni és ma hajnalban folytatta útját. Közvetlenül utána tünt föl a célnál Müller. Ő tegnap leszállott, utitársát letette és ma egyedül repült tovább. A magdeburgi célnál elnézte a leszállás helyét, vagy 20 méterrel tovább suhant fölötte s mikor tévedését észrevette, olyan hegyes szögben kanyarodott vissza, hogy gépe hirtelen fölbillent és lezuhant. Müllert eszméletlenül szedték föl s autóbílon a városi kórházba szállították. Ugy látzik, sérülése súlyos természetű. Ez a második baleset a versenyben. Az első Thelet érte aki jobbkeze hüvelykujját törte.

— **Öngyilkos polgármester.** Késmárkról jelentik: A szepesmegyei Leibic városban tegnap délelőtt tíz órakor öngyilkos lett a város polgármestere, Roth Gusztáv. Hivatali helyiségében revolverrel jobb halántékába lőtt és mikor a hivatalnokok a lövés zajára odarohantak, már eszméletlenül találták a polgármestert. Néhány órai halálutusa után, estefelé meghalt. Roth Gusztáv hatvanöt éves volt és negyvenhárom év óta szolgál a városnál. A német származású, de magyarrá lett polgármestert nagyon szerették. Felesége nemrég halt meg, egyik fia adóhivatalnok a városnál, a másik fia végzett jogász. Semmiféle írást nem hagyott hátra és mert rendezett vagyoni viszonyok között élt s hivatalában sem volt semmi kollektlensége, azt hiszik, hogy betegsége miatt lett öngyilkos. Szervi baja volt és ezért az utóbbi időben melankólikus lett. Temetése szerdán lesz.

— **A megrendszabályozott repülés.** Párisból jelentik: A francia közmunkaügyi miniszter a legközelebbi napokban rendeletet fog kibocsátani a léghajózás és repülés érdekében. A rendelet értelmében léghajók vagy repülőgépek kormányzása csak azoknak lesz megengedve, akik a pilóta-igazolvá-nyon kívül erre még külön engedelmet is kaptak az illetékes hatóságoktól. Az illetékes hatóságoknak mindenkor jogában van szemlét tartani a légi járműveken. A külföldről érkező légi járművek pilótája, utasai tartoznak nyomban a leszállás után jelentkezni.